

Xalilova Shahlo Ravshanovna

Osiyo xalqaro universiteti o'qituvchisi

Annotatsiya: *Pedagogik menejment ta'lim muassasalarida ta'lim va tarbiya jarayonlarini samarali ta'minlashda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Ushbu maqolada pedagogik menejment tushunchasi, uning ta'limdagi ahamiyati va samarali pedagogik boshqaruv amaliyotini joriy etish strategiyalari o'rganiladi. Pedagogik menejment tamoyillarini tushunish va amalga oshirish orqali o'qituvchilar o'quvchilarning faolligi va akademik muvaffaqiyatini rag'batlantiradigan qulay o'quv muhitini yaratishi mumkin.*

Kalit so'zlar : *Pedagogik boshqaruv, ta'lim, o'qitish, o'rganish, o'quvchilarning faolligi*

Kirish :

Pedagogik menejment - ta'lim va ta'lim natijalarini oshirish uchun ta'lim jarayonlarini rejalashtirish, tashkil etish, muvofiqlashtirish va baholashni bildiruvchi atama. U o'quvchilar uchun samarali ta'lim muhitini yaratish uchun ta'lim usullari, o'quv dasturlarini ishlab chiqish, baholash strategiyalari va sinfni boshqarish usullaridan strategik foydalanishni o'z ichiga oladi. Samarali pedagogik boshqaruv o'quvchilarning faolligini, motivatsiyasini va o'quv yutuqlarini oshirish uchun zarurdir.

Pedagogik menejment ta'lim tizimining muhim jihati bo'lib, o'quv maqsadlariga erishish uchun o'quv jarayonlarini rejalashtirish, tashkil etish, yo'naltirish va nazorat qilishni o'z ichiga oladi. Bu ta'lim muassasalarini boshqarishga tizimli yondashish, o'qitish va o'qitishning samarali va samarali olib borilishini ta'minlashdir. Pedagogik menejment o'quvchilar uchun qulay ta'lim muhitini yaratishga, o'qituvchilarni o'quv ishlarida qo'llab-quvvatlashga va ta'lim amaliyotini doimiy ravishda takomillashtirishga ko'maklashishga qaratilgan. Pedagogik menejmentning asosiy tarkibiy qismlaridan biri o'quv dasturlarini ishlab chiqishdir. Bu ta'lim organlari tomonidan belgilangan o'quv maqsadlari va standartlariga mos keladigan tuzilgan ta'lim dasturini ishlab chiqish va amalga oshirishni o'z ichiga oladi. O'quv dasturlarini ishlab chiqish talabalarga tegishli va qiziqarli ta'lim tajribasini taqdim etish uchun ta'lim sohasidagi joriy tadqiqotlar va ilg'or tajribalarga asoslangan bo'lishi kerak. Pedagogik menejerlar talabalar va jamiyatning o'zgaruvchan ehtiyojlarini qondirish uchun kerak bo'lganda o'quv dasturlarini qayta ko'rib chiqish va qayta ko'rib chiqish uchun o'qituvchilar bilan yaqindan hamkorlik qiladilar.

Pedagogik menejmentning yana bir muhim jihati - bu o'quv nazorati. Bu o'qituvchilarni sinfda kuzatish, ularning o'qitish amaliyotlari haqida fikr-mulohazalarini bildirish va ularning ta'lim ko'nikmalarini oshirishga yordam berishni o'z ichiga oladi. Ta'lim nazorati o'qituvchilarning barcha talabalarining ehtiyojlarini qondiradigan yuqori sifatli ta'lim berishlarini ta'minlashga qaratilgan. Pedagogik menejerlar, shuningdek,

o'qituvchilarning o'qitish strategiyalarini yaxshilash va ta'limning yangi tendentsiyalaridan xabardor bo'lishlari uchun kasbiy rivojlanish imkoniyatlarini osonlashtirishi mumkin.

Pedagogik menejment talabalarni baholash va baholashni ham o'z ichiga oladi. Bu o'quvchilarning ta'lim natijalarini o'lchash uchun baholash vositalarini loyihalashni, yaxshilash kerak bo'lgan yo'nalishlarni aniqlash uchun baholash ma'lumotlarini tahlil qilishni va o'quvchilar faoliyati yuzasidan o'qituvchilarga fikr bildirishni o'z ichiga oladi. Pedagogik menejerlar o'qituvchilar bilan birgalikda o'quvchilarning taraqqiyotini aniq o'lchaydigan va o'quv qarorlarini qabul qilishda ma'lumot beruvchi samarali baholash strategiyalarini ishlab chiqadilar. Bundan tashqari, pedagogik boshqaruv barcha manfaatdor tomonlar - o'qituvchilar, talabalar, ota-onalar, ma'murlar va jamoa a'zolari o'rtasida hamkorlikni rivojlantirishga yordam beradigan ijobiy maktab madaniyatini yaratishni o'z ichiga oladi. O'qitish va o'qitish bilan bog'liq qarorlarni qabul qilish jarayonlarida har bir kishi ishtirok etishini ta'minlash uchun samarali aloqa kanallarini yaratish kerak. Qo'llab-quvvatlovchi maktab madaniyati o'quvchilarda tegishlilik tuyg'usini uyg'otadi va ularni to'liq salohiyatini ro'yobga chiqarishga undaydi.

Umuman olganda, pedagogik menejment barcha talabalar uchun yuqori sifatli ta'limni ta'minlashda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Pedagogik menejerlar o'quv dasturlarini ishlab chiqish, o'qitishni nazorat qilish, o'quvchilarni baholash va ijobiy maktab madaniyatini rivojlantirishga e'tibor qaratish orqali o'qitish va o'rganishni rivojlantirish uchun sharoit yaratishi mumkin. Samarali etakchilik va manfaatdor tomonlar bilan hamkorlik qilish orqali pedagogik menejerlar hozir va kelajakda talabalar uchun ta'lim natijalariga sezilarli ta'sir ko'rsatishi mumkin.

So'nggi yillarda ta'limda pedagogik boshqaruvning ahamiyatiga e'tibor kuchaymoqda, chunki o'qituvchilar o'z o'quvchilarining turli ehtiyojlarini qondirishga va o'zgaruvchan ta'lim landshaftlariga moslashishga intiladilar. Pedagogik menejmentning ilg'or tajribalarini o'z ichiga olgan holda, o'qituvchilar har bir o'quvchining individual ehtiyojlarini qondiradigan dinamik va qiziqarli o'quv tajribalarini yaratishi mumkin.

Adabiyot manbalarini haqida umumiy ma'lumot; Adabiyot sharhi:

Bir qancha olimlar ta'lim maqsadlariga erishishda pedagogik boshqaruvning ahamiyatini ta'kidlaganlar. Fullan (2007) fikricha, samarali pedagogik boshqaruv o'quvchilarning bilim olishi uchun aniq maqsadlar qo'yish, o'quvchilarning yutuqlari haqida fikr-mulohazalarni bildirish va qulay o'quv muhitini yaratishni o'z ichiga oladi. Hatti (2009) samarali pedagogik boshqaruv amaliyotlari orqali ta'limda ijobiy natijalarga erishishda o'qituvchi va talaba munosabatlarining ahamiyatini ta'kidlaydi.

Marzano (2012) tomonidan olib borilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, tadqiqotga asoslangan ta'lim strategiyalarini amalga oshirish talabalarning muvaffaqiyatiga sezilarli ta'sir ko'rsatishi mumkin. Pedagogik boshqaruv yondashuvining bir qismi

sifatida ushbu strategiyalarni o'qitish amaliyotiga kiritish orqali o'qituvchilar tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantiradigan va akademik muvaffaqiyatlarga yordam beradigan mazmunli o'rganish tajribasini yaratishi mumkin.

Xulosa :

Pedagogik menejment talabalarning faolligi va akademik muvaffaqiyatini rag'batlantiradigan qulay o'quv muhitini yaratish uchun zarurdir. Pedagogik boshqaruv tamoyillarini tushunish va ta'lim muassasalarida samarali strategiyalarni amalga oshirish orqali o'qituvchilar o'z o'quvchilarining turli ehtiyojlarini qondirish uchun o'qitish va o'qitish jarayonlarini yaxshilashlari mumkin. Ta'lim muassasalari uchun pedagogik menejmentni o'quvchilarning natijalarini yaxshilash va ta'limda mukammallikka erishishga qaratilgan umumiy yondashuvining asosiy tarkibiy qismi sifatida birinchi o'ringa qo'yish zarur .

ADABIYOTLAR

81. Ravshanovna, X. S. (2023). PEDAGOGIK MULOQOT O'QUV JARAYONI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING MUHIM OMILI. *Journal of Universal Science Research*, 1(8), 131-139.

82. Khalilova, S. (2022). PHILOSOPHICAL ASPECTS OF GLOBALIZATION. *Gospodarka i Innowacje.*, 28, 6-11.

83. Ravshanovna, X. S. (2023). Bo 'lajak o'qituvchi pedagogik muloqot usullarini rivojlantirish texnologiyasining zamonaviy modellari va ularni qo 'llash metodlari. *Journal of Universal Science Research*, 1(9), 223-234.

84. XALILOVA, S. (2021). JAHON PEDAGOGIKASIDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK MULOQOT VA MILLIY PEDAGOGIK MULOQOT USLUBLARIGA TRANSFORMATSIYASI. *ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz)*, 1(1).

85. Ravshanovna, K. S. (2023). Factors Affecting the Formation of a Positive Attitude to the Learning Activity in Students. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, 1(9), 116-122.

86. Ravshanovna, X. S. (2023). Globallashuv sharoitida o 'quvchilar aqliy-ruhiy qiyofasini shakllantirishda muloqot uslublarining ahamiyati. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, 1(5), 100-106.

87. Ravshvovna, K. S. (2023). THE ROLE OF THE CULTURE OF COMMUNICATION IN MODERN EDUCATION AND EDUCATION. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 3(3), 356-361.

88. Ravshanovna, X. S. (2022). BO'LAJAK O'QITUVCHILAR VA O'QUVCHILAR O'RTASIDAGI MULOQOT JARAYONI VA UNGA QO'YILADIGAN TALABLAR. *Лучший инноватор в области науки*, 1(1), 814-819.

89. Ravshanovna, X. S. (2023). O'qituvchi kasbiy faoliyatida pedagogik muloqot usullarining o'zlashtirish jarayoniga ta'siri va ahamiyati. *Journal of Universal Science Research*, 1(10), 803-816.
90. Xalilova Shaxlo Ravshanovna. (2024). The teacher's views on the technologies for the development of pedagogical communication methods. МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА, 2(2), 368–376.
91. Халилова, Ш. Р. (2024). Технологии разработки методов педагогического общения в образовательном процессе сделанный увеличивать технологии. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 4(3), 261-268.
92. Ravshanovna, X. S. (2024). PEDAGOGLAR TOMONIDAN DARSDA VA DARSDAN TASHQARI MUHITDA QO'LLANADIGAN PEDAGOGIK MULOQOTNING USLUBLARI. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, 2(1), 126-134.
93. Ravshanovna, X. S. (2023). PERSONAL DEVELOPMENT AS A SOCIAL-BIOLOGICAL PHENOMENON, AS AN OBJECT AND SUBJECT OF THE PEDAGOGICAL PROCESS. *International Multidisciplinary Journal for Research & Development*, 10(12).
94. Ravshanovna, X. S. (2023). Teachers by before school education organization in pupils passable training in the process to the children applied pedagogical communication styles classification. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 3(5), 237-243.
95. Косимова, С. Б. (2022). Анализ корреляционных отношений между социальным интеллектом и социально-психологической компетентностью учителя. *Science and Education*, 3(5), 1125-1130.
96. Maktabgacha ta'lim, Q. S. B. tizimi rahbarlarining kasbiy kompetentligini oshirish mexanizmlari. Педагогик инновациялар ва юқори самарадорликка етакловчи таълимий ғоялар. 15.05. 2020.
97. Касимова, С. Б. (2020). ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ МЕХАНИЗМЫ ПОДГОТОВКИ ШКОЛЬНИКОВ К УЧЁБЕ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ. *Academy*, (10 (61)), 49-51.
98. Косимова, С. Б. (2022). Профессиональная компетентность руководителя дошкольной образовательной организации как психологическая проблема. *Science and Education*, 3(2), 1169-1174.
99. Hikmatovna, M. N. (2024). CONTENT OF THE INTERNATIONAL ASSESSMENT PROGRAM. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, 2(2), 88-94.
100. Hikmatovna, M. N. (2024). Teaching of specialized subjects in primary education. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 4(2), 453-460.
101. Hikmatovna, M. N. (2024). Boshlang'ich ta'limda mutaxassislik fanlarini

o'qitish. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 4(2), 445-452.

102. Махмудова Нигора Хикматовна. (2024). Преподавание профильных предметов в начальной школе . *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 4(2), 436–444.

103. Isomova, FATQ (2022). THE IMPORTANCE OF SPEECH DEVELOPMENT ACTIVITIES IN PREPARING CHILDREN FOR SCHOOL EDUCATION IN PRESCHOOL EDUCATIONAL ORGANIZATIONS. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 2(1), 947-949.

104. G'aniyevna, P. R. F. (2022, June). МАКТАБГА ТАЙЙОРЛОВ ГУРУHLARI UCHUN SAVODXONLIKKA O'RGATISH MASHG'ULOTLARIDA, A"HRF-TOVUSHINI O'RGATISH METODIKASI. In *E Conference Zone* (pp. 38-41).

105. Tojiddinovna, I. F. A. (2024). Tarbiya turlari va ularning shaxs kamolotiga ta'siri. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 4(2), 429-435.

106. Tajiddinovna, I. F. (2024). Types of education and their impact on personality development. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 4(2), 469-475.

107. Narziyeva, S. (2023). PSYCHOLOGICAL VIEWS ON THE CHOICE OF PROFESSION. *Modern Science and Research*, 2(10), 333-336.

108. Rustamovna, N. S. (2023). UNDERSTANDING EMPATHY: AN ESSENTIAL COMPONENT OF HUMAN CONNECTION. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, 1(10), 378-382.

109. Ne'matovna, T. Z. (2024). DEVELOPMENT OF STUDENTS'LINGUISTIC COMPETENCIES IN" MOTHER LANGUAGE AND READING LITERACY" LESSONS OF THE 3rd GRADE. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 4(3), 114-118.

110. Ne'matovna, T. Z. (2024). FORMATION OF MOTHER LANGUAGE COMPETENCES IN PRIMARY CLASS STUDENTS. МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА, 2(2), 453-461.

111. Сабирова, Д. А. (2022). Педагогические и психологические основы у медицинских работников. *Science and Education*, 3(2), 1367-1373.

112. Сабирова, Д. А. (2019). The results of the expert assessment of social intellect of medical workers. *Psixologiya*, (1), 20-24.

113. Sobirova, D. A. (2019). APPLICATION OF EDUCATIONAL INTERNET RESOURCES IN THE PROCESS OF LEARNING ENGLISH. *Мировая наука*, (3 (24)), 54-57.

114. Сабирова, Д. А. (2017). МЕТОДЫ ИССЛЕДОВАНИЯ СОЦИАЛЬНОГО ИНТЕЛЛЕКТА УЧИТЕЛЯ. In *Психология XXI столетия* (pp. 345-349).

115. Kozimova, N. A., & Ulugova, S. M. (2022). Classification of a Group of Staff for Psychological Counseling and Referral to It. *Texas Journal of Multidisciplinary Studies*, 7, 175-177.
116. Kozimova, N. A. (2024). OTA-ONALIK PSIXOLOGIYASI. TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN, 2(1), 119-125.
117. Сайфуллаева, Н. Б., & Марданова, Ф. Я. (2021). НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ОРГАНИЗАЦИИ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ ПО ВЫСШЕЙ МАТЕМАТИКЕ. *Проблемы науки*, 84.
118. Сайфуллаева, Н. Б. (2020). Важные особенности дидактических игр в процессе обучения математике в начальных школах. In *ИННОВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ ОБУЧЕНИЯ И ВОСПИТАНИЯ* (pp. 60-62).
119. Сайфуллаева, Н. Б., & Мурадова, Я. М. (2020). Пути эффективного использования методов обучения математике в начальных классах. In *EUROPEAN RESEARCH* (pp. 121-123).
120. Сайфуллаева, Н. Б. (2022). Методы определения потребностей обучающихся в процессе использования облачных технологий в образовании. *Universum: технические науки*, (2-1 (95)), 57-59.
121. Bahodirovna, S. N. (2023). FORMING CHILDREN'S IDEAS ABOUT THE SIZE OF OBJECTS AND THEIR MEASUREMENT. *Oriental Journal of Academic and Multidisciplinary Research*, 1(3), 102-107.
122. Bahodirovna, S. N. (2023). Organization Forms of the Development of Primary Mathematical Concepts in Children. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, 1(10), 138-143.
123. Yulduz, S. (2023). МАКТАБГАЧА YOSHDAGI BOLALARDA EKOLOGIK TA'LIM BERISHNING O'ZIGA XOSLIGI. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 21(3), 124-129.
124. Sobirovna, S. Y. (2022). PEDAGOGNING KREATIVLIGI BOLALAR IJODIY RIVOJLANISHINING ZARUR SHARTI. *PEDAGOGS jurnali*, 1(1), 219-220.
125. Sobirovna, S. Y. (2022). KICHIK MAKTAB YOSHIDAGI O'QUVCHILAR BILISH FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI. *PEDAGOGS jurnali*, 1(1), 158-160.
126. O'ktam qizi Buxoro, S. M. (2022). BOLANING NUTQINI RIVOJLANTIRUVCHI O'YINLAR. *PEDAGOGS jurnali*, 1(1), 484-486.
127. Oktam's, S. M. (2023). Methods and Tools of Speech Development of Small Group Children in Preschool Education Organization. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, 1(9), 104-108.
128. O'ktam qizi Shukurova, M. (2023). Speech grow up in training using interactive methods. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, 1(10), 357-360.

129. Ситора Икромова Акбаровна. (2024). РАЗВИТИЕ СОЗНАНИЯ И ОБУЧЕНИЕ СТУДЕНТОВ ПОНЯТИЯМ БЕССОЗНАТЕЛЬНОГО. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 4(3), 157–163.
130. Gafurovna, L. S. (2023). Mechanism for the Use of Digital Educational Resources by Future Primary School Teachers. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, 1(10), 123-128.
131. Gafurovna, L. S. (2023). BO ‘LAJAK BOSHLANG ‘ICH SINFI O ‘QITUVCHISINING RAQAMLI TA’LIM RESURSLARIDAN FOYDALANISH KO’NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH TIZIMI. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, 1(5), 300-309.
132. Gafurovna, L. S. (2023). THE IMPORTANCE OF USING DIGITAL LEARNING RESOURCES IN PRIMARY EDUCATION. *International Multidisciplinary Journal for Research & Development*, 10(12).
133. Akbarovna, I. S. (2023). Formation of Ideological Immunity to Destructive Information in Adolescents. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, 1(10), 119-122.
134. Akbarovna, I. S. (2023). THE DEVELOPMENT OF CONSCIOUSNESS AND THE TEACHING OF CONCEPTS OF THE UNCONSCIOUS TO STUDENTS. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, 1(5), 107-114.